

Силабус курсу

Альтернативні способи вирішення спорів

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань - 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність – 293 «Міжнародне право»
Освітньо-професійна програма - «Міжнародне право»

Рік навчання: I, семестр: I

Кількість кредитів: 5, мова викладання: українська

Керівник курсу:

к.ю.н., доцент, доцент кафедри міжнародного права та міграційної політики
Саванець Людмила Михайлівна

Контактна інформація: l.savanets@wunu.edu.ua, каб. 5313

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у засвоєнні студентами знань про теоретичні та практичні основи вирішення конфлікту через застосування альтернативних способів вирішення спорів. Навчитись виокремлювати та аналізувати конфлікти, які можливо врегулювати позасудово; сформулювати практичні навички у застосуванні окремих моделей альтернативного вирішення спорів, зокрема, навички з проведенням процедури медіації.

По завершенню вивчення дисципліни «Альтернативні способи вирішення спорів» студенти повинні виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту; продукувати нові ідеї для розв'язання практичних завдань зі сфери професійної юридичної діяльності; здійснювати юридичне представництво клієнта в національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, органах державної влади та місцевого самоврядування; демонструвати навички комунікацій з представниками різних видів правничої діяльності на національному і міжнародному рівнях, а також організувати та вести переговори.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	Загальна характеристика альтернативних способів вирішення спорів. Значення та місце альтернативних способів вирішення спорів у механізмі захисту прав людини.	Розуміти значення та місце альтернативних способів вирішення спорів у механізмі захисту прав людини	Тести, питання, кейси
4 / 2	Поняття та причини виникнення конфлікту в сучасному суспільстві. Типологія конфлікту.	Вивчити поняття та причини виникнення конфлікту в сучасному суспільстві.	Тести, питання, кейси
4 / 2	Міжнародні стандарти альтернативного вирішення спорів.	Розуміти міжнародні стандарти альтернативного вирішення спорів.	Тести, питання, кейси
4 / 2	Третейське судочинство в системі вирішення правових спорів. Поняття та суть третейського судочинства.	Знати поняття та суть третейського судочинства.	Тести, питання, кейси
4 / 2	Мета та загальні принципи відновного правосуддя.	Розуміти мету та загальні принципи відновного правосуддя.	Тести, питання, кейси
6 / 2	Посередництво як спосіб альтернативного вирішення спорів. Медіація як вид	Виокремлювати посередництво як спосіб альтернативного вирішення спорів	Тести, питання, кейси

	посередництва.		
4 / 2	Медіація в різних сферах суспільного життя.	Знати і розуміти процедуру медіації у різних сферах суспільного життя.	Тести, питання, кейси

Літературні джерела

1. Баранова Є. Альтернативні способи вирішення спорів у міжнародній практиці. *Підприємство, господарство і право*. № 9. 2020. С. 240-243.
2. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Впровадження способів альтернативного вирішення правових спорів. URL: [http://www.univer.km.ua/statti/1.bondarenko-zelinska_n.l._vprovadzheniya_sposobiv_alternatyvnoho_vyrishennya_pravovykh_sporiv_\(adr___alternative_dispute_resolution\).pdf](http://www.univer.km.ua/statti/1.bondarenko-zelinska_n.l._vprovadzheniya_sposobiv_alternatyvnoho_vyrishennya_pravovykh_sporiv_(adr___alternative_dispute_resolution).pdf)
3. Верба-Сидор О. Б., Воробель У. Б., Грабар Н. М., Дутко А. О., Юркевич Ю. М. Альтернативні способи вирішення цивільних спорів за законодавством України. Львів. Львівський державний університет внутрішніх справ. 2021. 416 с.
4. Верейці О. Стилі медіації як предмет для теоретичної дискусії та практики. Мала енциклопедія нотаріуса: науково-практичний журнал / Юрид.-видав. приватне п-во "СТРАЙД" ; ред. рада.: В. Марченко, Н. Парфьонова, В. Бринцев [та ін.]. Харків, 2023. № 2 (128), квітень 2023 р. С. 11-19.
5. Денисенко О. Медіація у світі: інновації та нові розробки. *Юридична газета*. 2023. 31 серпня (№ 9/10). С. 14.
6. Кармаза О. Медіація та переговори як альтернативні способи вирішення спорів. *Підприємництво, господарство і право*. № 5. 2020. С. 13-17.
7. Кравцов С. Мірошник О., Кутнякова А. Альтернативні способи вирішення спорів. *Наука і техніка сьогодні*. № 6 (6).2022. С. 335–347.
8. Луспенік Д. Новелізація цивільного процесу позитивно вплинула на судову практику. 25.09.2018. Судебно-юридическая газета. <https://sud.ua/ru/news/publication/125882-novelizatsiya-tsilnogo-protsesu-pozitivno-vplinula-na-sudovu-praktiku-f6c2df>.
9. Петрова І. Порівняльний аналіз гуманістичної та класичної медіації. Мала енциклопедія нотаріуса : науково-практичний журнал / Юрид.-видав. приватне п-во "СТРАЙД" ; ред. рада.: В. Марченко, Н. Парфьонова, В. Бринцев [та ін.]. Харків, 2023. № 2 (128), квітень 2023 р. С. 7-10.
10. Подковенко Т. Медіація як один з альтернативних способів вирішення спорів та її вплив на правову культуру суспільства. *Актуальні проблеми правознавства*. № 1. 2019. С. 11-16.
11. Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи щодо медіації в цивільних справах від 18 жовтня 2002 р. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2002_10_2002_09_18_1.pdf

12. Суханова Т. Чи потрібна нотаріусу медіація. Мала енциклопедія нотаріуса : науково-практичний журнал / Юрид.-видав. приватне п-во "СТРАЙД"; ред. рада.: В. Марченко, Н. Парфьонова, В. Бринцев [та ін.]. Харків, 2023. № 1 (127), лютий 2023 р. С. 59-65
13. Ханик-Посполітак Р., Посполітак В. «Досудове», «альтернативне» та «позасудове» врегулювання/вирішення приватноправових спорів: співвідношення понять. *Підприємство, господарство і право*. 2019. № 1. С. 38-44.
14. Alexander N., Chong S., Giorgadze V. The Singapore Convention on Mediation : A Commentary. Alphen aan den Rijn : Wolters Kluwer Law International, 2022.
15. Blankley, K. M., Votruba, A. M., Bartz, L. M., & PytlikZillig, L. M. (2020). ADR Is Not a Household Term: Considering the Ethical and Practical Consequences of the Public's Lack of Understanding of Mediation and Arbitration. *Neb. L. Rev.*, 99, 797 p.
16. De Brabandere E. International procedure in interstate litigation and arbitration : a comparative approach. Cambridge, UK Cambridge, United Kingdom ; New York, NY : Cambridge University Press, 2021.
17. Dunna G.T. Conciliation and Mediation in India. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer Law International, 2022.
18. Faulkes Z. Resolving authorship disputes by mediation and arbitration. *Research Integrity and Peer Review*. 3.1 (2020): P.1-7.
19. Goldberg, S. B., Sander, F. E., Rogers, N. H., & Cole, S. R. (2020). *Dispute resolution: Negotiation, mediation, arbitration, and other processes*. Aspen Publishing. 660 p.
20. Kaplan N., Bao C. So, now you are an arbitrator: the arbitrator's toolkit. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer Law International, 2022.
21. Rapatsa, M. (2018). The Commission for Conciliation, Mediation and Arbitration and Alternative Dispute Resolution in Labour Relations in South Africa: An Appraisal of Efficacy and Challenges. *Juridical Trib.*, 8, 202 p.
22. Sela A. (2018). Can computers be fair: how automated and human-powered online dispute resolution affect procedural justice in mediation and arbitration. *Ohio St. J. on Disp. Resol.*, 33, 91 p.
23. Susskind L., Tilleman W., Parra-Herrera N. *Judicial dispute resolution (JDR): new roles for judges in ensuring justice*. London, UK; New York, NY, USA: Anthem Press, 2023.
24. Ubilava A. *Mediation as a Mandatory Pre-condition to Arbitration : Alternative Dispute Resolution in Investor-State Dispute Settlement*. Leiden; Boston: Brill, 2023.
25. Zeller, B., & Trakman, L. (2019). Mediation and arbitration: the process of enforcement. *Uniform Law Review*, 24(2), P. 449-466.
26. Zhao Y. *Mediation and alternative dispute resolution in modern China*. Singapore : Springer, 2022.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- Офіційний веб-сайт Європейського Союзу – https://europa.eu/european-union/index_en - <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

- Офіційний веб-сайт Суду Європейського Союзу - https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/de/ Офіційний веб-сайт Європейської Комісії <https://ec.europa.eu/>
- Європейський суд з прав людини (офіційний веб-портал) – <http://www.echr.coe.int/echr/>
- Національна академія наук України (головний портал) – <http://www.nas.gov.ua/Pages/default.aspx>
- Національна академія правових наук України – <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
- Національний інститут стратегічних досліджень при Президентіві України – <http://www.niss.gov.ua>
- Урядовий портал (єдиний веб-портал органів виконавчої влади України) – <http://www.kmu.gov.ua/control/>

Політика оцінювання

- Політика щодо дедлайнів та перескладання: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування та інші причини) навчання може відбуватись в он-лайн формі за наявності дозволу адміністрації університету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Письмовий екзамен	Разом
20	20	20	40	100%
Усне опитування під час занять (1-3 теми) – 10 балів за тему – макс. 30 балів Модульна контрольна робота – макс. 70 балів	Усне опитування під час занять (4-7 теми) – 10 балів за тему – макс. 40 балів Модульна контрольна робота – макс. 60 балів	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ – макс. 40 балів Участь у тренінгах – макс. 20 балів	Теоретичні питання (2 питання) – по 30 балів, макс. 60 балів Кейс (1 кейс) – макс. 35 балів	

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом